

Fundargerð

Fundur var haldinn í Íslenskri málnefnd í fundarsal mennta- og menningarmálaráðuneytis, Sölvhólsgötu 4, 4. hæð fimmtudaginn 8. nóvember og hófst hann kl. 15:30. Fundinn sátu: Guðrún Kvaran formaður, Ármann Jakobsson varaformaður, Ásta Kristín Benediktsdóttir, Bjarki Karlsson, Haraldur Blöndal, Hjörtur Hjartarson, Jóhann R. Kristjánsson, Melkorka Tekla Ólafsdóttir, Steinunn Stefánsdóttir, Sölvi Björn Sigurðsson, Þorlákur Karlsson og Þröstur Helgason. Hilmar Hilmarsson, Brynhildur Þórarinsdóttir, Eiríkur Rögnvaldsson, Helga Sigrún Harðardóttir og Þórhildur S. Sigurðarsdóttir boðuðu forföll. Iuliana Kalenikova var fjarverandi. Ágústa Þorbergsdóttir frá Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum ritaði fundargerð.

1. Formennska í norræna málnefndastarfinu á næsta ári

Ísland fer með formennsku í norræna málnefndasamstarfinu árið 2019 og mörg verkefni fylgja formenskunni. Af þeim sökum hefur skipunartími málnefndarinnar verið framlengdur út árið 2019 en honum hefði átt að ljúka 31. ágúst 2019. Fjármál verða áfram í höndum dönsku nefndarinnar. Meðal helstu verkefna er að skipuleggja fund norrænu málnefndanna í Grænlandi ásamt gestgjöfunum. Í lok janúar 2020 þarf að skila skýrslu um árið til þess lands sem tekur við formennsku í málnefndasamstarfinu.

2. Áhersluatriði næsta starfsárs

Áhersluatriði fjórða skipunarárs málnefndarinnar er samkvæmt stefnuskrá að safna upplýsingum um íslensku og málfar á einn stað notendum að kostnaðarlausu, sjá stefnuskrá Íslenskrar málnefndar 2015–2019: <http://islenskan.is/stefnuskra/stefnuskra-islenskrar-malnefndar-2015-2019>. Dæmi um fyrirmynd er sproget.dk.

Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum opnaði vefinn málið.is árið 2016 og þar er nú unnt að leita í sjö mismunandi gagnasöfnum. Til stendur að Blöndalsorðabók bætist við málið.is og er undirbúningsvinna við það þegar hafin. Nefndar voru fleiri gamlar orðabækur sem eru mikilvægar heimildir um íslenskan orðaforða, s.s. Nucleus latinitatis eftir Jón Árnson biskup (1738), Orðabók Gunnlaugs Oddssonar (1819) og Orðabók Björns Halldórssonar (1814).

Umræður urðu um opið aðgengi að orðabókum, einkum var þó rætt um Íslenska orðabók og þann möguleika að stjórnvöld keyptu réttinn að henni þannig að hægt væri að hafa hana opna. Rætt var um að kanna hvað landsaðgangur kostar að orðabókum, einmála sem tvímála. Ræða þarf við ráðherra og ráðuneytið um framkvæmd málsins enda ýmis álitamál uppi, meðal annars um höfundarrétt og kostnað. Viðhald orðabóka er þáttur sem ekki má gleymast.

Ásta Kristín kom fram með þá tillögu að skilgreina þyrfti ákveðnar bækur sem „lífsnauðsynlegar“ fyrir íslenska tungu til að vera í opnum aðgangi. Ekki er aðeins um að ræða orðabækur heldur einnig aðra mikilvæga texta.

3. Málræktarþing 15. nóvember

Árlegt málræktarþing verður haldið fimmtudaginn 15. nóvember kl. 15.30 í Þjóðminjasafninu og verður með hefðbundnu sniði, þ.e. kynnt verður ályktun ÍM fyrir 2018, haldin nokkur stutt erindi og veittar viðurkenningar. Á málræktarþinginu verður fjallað um áhersluatriði ársins, þ.e. áhrif fjölmenningsarsamfélagsins og viðbrögð við auknum ferðamannastraumi. Yfirskrift málræktarþingsins er „Íslenska á ferðaöld“.

4. Nýjar greinarmerkjareglur

Mennta- og menningarmálaráðherra hefur gefið út íslenskar ritreglur sem gilda um stafsetningarkennslu í skólum og útgefið efni á vegum hins opinbera. Þessar reglur eru seinni hluti endurskoðunar Íslenskrar málnefndar á íslenskum ritreglum og eru um greinarmerki.

Ráðuneytið á að sjá um að kynna reglurnar í skólum. Reglurnar hafa verið sendar til Samtaka móðurmálskennara. Bjarki ræddi um að það þyrfti að kynna þessar reglur vel. Margir prófarkalesarar vita t.d. ekki af þeim.

5. Önnur mál

a) Málnefnd um íslenskt táknmál

Málnefnd um íslenskt táknmál hefur óskað eftir því við Íslenska málnefnd að fá að vera með á heimasíðunni islenskan.is. Ákveðið hefur verið að bjóða málnefndinni um íslenskt táknmál að fá einn flipa á heimasíðunni islenskan.is.

b) Vefur fyrir íslenskt mál

Umræður urðu um hvernig best væri að vefur fyrir íslensku liti út og nefnt að æskilegt væri að fá hóp til að koma með hugmyndir og að í honum þyrfti að vera tölvumaður, kennari og einhver úr fræðasamfélaginu. Formaður hvatti fundarmenn til að skoða vefina sproget.dk og ordnet.dk.

c) Orðskiptingar á skiltum

Bjarki vakti máls á orðskiptingum á skiltum frá Vegagerðinni. Nefndi hann sem dæmi skilti þar sem orðskiptingin væri Seltjarn-arnes. Benti hann á það best færi á því að skipta orðum um aðalsamskeyti og lagði hann til að þetta mál yrði tekið upp í stjórn málnefndarinnar.

Fleira gerðist ekki. Fundi slitið kl. 16.45.

Guðrún Kvaran
sign.

Ágústa Þorbergsdóttir
sign.